

Motion till riksdagen 2017/18:4031

av **Stefan Jakobsson och Robert Stenkvist (båda SD)**

med anledning av prop. 2017/18:204 Fler vägar till kunskap – en högskola för livslångt lärande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antagningssystemet för högskolan bör föras över till riksdagens ansvarsområde men att övriga riksdagsbindningar bör upphöra inom det berörda området i propositionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag om att den grundläggande behörigheten ska formuleras i kompetenser.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra proportionerna för urvalsgrunderna för vissa utbildningar i högskoleförordningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna akademisk styrning av högskolestyrelsens sammansättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

1. Sverigedemokraterna ser det rimliga i att gamla riksdagsbindningar någon gång måste upphöra och håller därvidlag med regeringen rent principiellt i frågan. Dock anser vi att antagningssystemets utformning och fördelning mellan olika antagningskategorier är så viktig att riksdagen bör få besluta i frågan, i alla fall på ett övergripande plan. Övergripande frågor om antagningssystemet och urvalssystemet bör alltså föras över från regeringens restkompetens till riksdagens lagstiftande funktion, även om detta sedan gäller frågor i förordning och inte direkt lagstiftning.
2. Vi förstår tanken bakom regeringens förslag att formulera behörighet till högre utbildning i kompetenser. Däremot anser vi att förslaget i förlängningen kan bli ett sluttande plan där kunskaperna för att beträda högskolan urvattnas alltmer. I grunden ska man ha gått gymnasiet och fått godkänt i de elva ämnen som stipuleras i dag.

Kan man som t.ex. immigrant göra ett fullgott prov där man visar att man besitter motsvarande kunskaper måste självklart detta också ge behörighet till högre studier, men grunden är de kunskaper man förvärvar under sina gymnasiestudier. Att genom t.ex. arbetslivserfarenhet erhålla tillräckliga kunskaper i svenska, matematik och naturorienterande ämnen ter sig extremt osannolikt. Vi yrkar därför avslag på propositionen i denna del.

3. Regeringen har enligt propositionen själv insett problemet med att en tredjedel av de som ska antas enligt nuvarande urvalsgrunder antas genom högskoleprovet, speciellt för vissa utbildningar där det mest slående exemplet är lärarutbildningen.

Regeringen själv föreslår

att förtydliga möjligheten för lärosätena att göra en annan platsfördelning än huvudregeln så att de kan anta en mindre andel än en tredjedel på högskoleprovet till utbildningar där det råder låg konkurrens om platserna och för vilka högskoleprovet har en dåligt prognosticerande förmåga.

Förslaget går utan tvekan i rätt riktning men är för defensivt. Vi vill att punkt 2 i 7 kap. 13 § omformuleras enligt följande: ”2. högst en tredjedel men minst en femtedel på grundval av resultat från högskoleprovet, och ...”

Detta skulle innebära att de flesta utbildningar fortsättningsvis kan ta in en tredjedel från högskoleprovet, medan andra utbildningar som t.ex. lärarutbildningen kommer att minska andelen intagna genom högskoleprovet genom en formulering som svårigen kan missförstås. Eftersom punkt ett gällande antagning på betyg är formulerad som *minst en tredjedel* behövs inga ytterligare justeringar på övriga punkter i paragrafen. 15 § i samma kapitel kan fortfarande stå kvar men förtydligas ytterligare. I stället för att Universitets- och högskolerådet *får* medge annan platsfördelning ska det stå *ska* medge annan platsfördelning.

4. Högskolestyrelsens sammansättning är en delikat fråga där de enskilda medlemmarnas förmåga i styrelsen är den mest avgörande faktorn oavsett vilka regler vi sätter upp för denna styrelse. Sverigedemokraterna har inget att anföra mot mindre styrelser för högskolor förutom de som kategoriseras som universitet; där måste en styrelse på 15 ledamöter gå att få ihop, vilket bör stipuleras. Vi håller med om att märkliga ansvarsproblem och hierarkiska problem kan uppstå om styrelsens ordförande väljs från det egna lärosätet, samtidigt som skolans rektor inte ska vara samma person som styrelsens ordförande (där bifaller vi ett förtydligande i högskolelagen). Dock uppstår problem om styrelsens ordförande hämtas från näringslivet utan grundläggande akademisk insikt. Vi har under senare tid sett problem med att lärosäten i alltför hög grad styrs enligt new public management. Ordföranden för högskolans styrelse bör därför hämtas från akademin, gärna från annan högskola.

Stefan Jakobsson (SD)

Robert Stenkvist (SD)